

صلى الله عليه وسلم

“برقراری ارتباط موثر”

این برنامه شامل مطالب زیر خواهد بود:

ارتباط چیست

چگونه و چرا را ارتباط برقرار میکنیم

موانع برقراری ارتباط

دادن بازخور سازنده

زبان حرکات بدن

معرفی یک الگوی ارتباطی

نکات کلیدی ارتباط و تمرین ها

خلاصه و جمع بندی

اهمیت ارتباطات اثربخش

(۱) بهبود ارتباط با خانواده

❖ نیاز مبرم در جامعه فعلی

❖ تعامل با خانواده تاثیر گذاری بسزایی در سایر تعاملات انسان دارد.

(۲) بهبود روابط با دوستان

(۳) بهبود روابط با همکاران

❖ موفقیت و یا عدم موفقیت اغلب بستگی به ماهیت و سطح روابط با همکاران، روساء و زیردستانمان

دارد

(۴) بهبود سلامت جسمی و روانی

❖ عدم وجود و یا از دست دادن ارتباط می تواند باعث افسردگی و یا ... گردد

70%

ارتباطات ما

اشتباه فهمیده می شوند و یا اشتباه تفسیر می شوند.

(در یک فرهنگ و با یک زبان)

آیا تا بحال کسی در مورد شما دچار سوء تفاهم شده؟

آیا تا به حال پیش آمده که کاری را با نیت و انگیزه خوب انجام داده باشید ولی دیگران آن را بد برداشت کرده باشند؟

ارتباط چیست؟

▶ به نظر شما ارتباط چیست؟

▶ آن را چگونه تعریف می کنید؟

چند لحظه فکر کنید

ارتباط

❖ ارتباط یعنی تبادل افکار ، عقاید و اطلاعات با استفاده از
نمادهای مشترک مثل کلمات، اشارات و...

هرگاه اطلاعی کسب شود یا ابهامی کاسته شود ارتباط اتفاق افتاده است

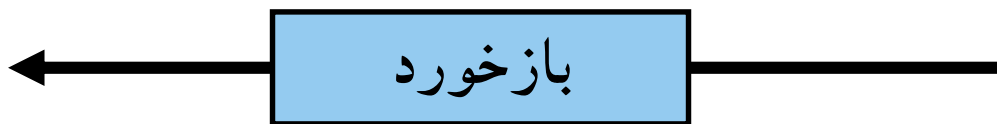

نمادهای مشترک

❖ گاهی اوقات ما فرض میکنیم که ما و طرف دیگر ارتباط، درک مشترکی از نمادی که از آن استفاده کرده ایم داریم در حالی که لزوماً اینطور نیست.

به عبارت "در اسرع وقت" فکر کنید.

ساختار ارتباط

فرستنده

پیام

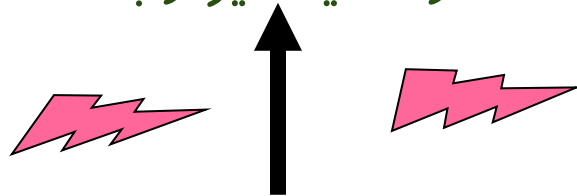

رسانه یا مسیر ارتباط

رمز گذاری

رمز گشایی

رمز گذاری در قالب:

کلمات

لحن

زبان بدن

حالت چهره

حرکات

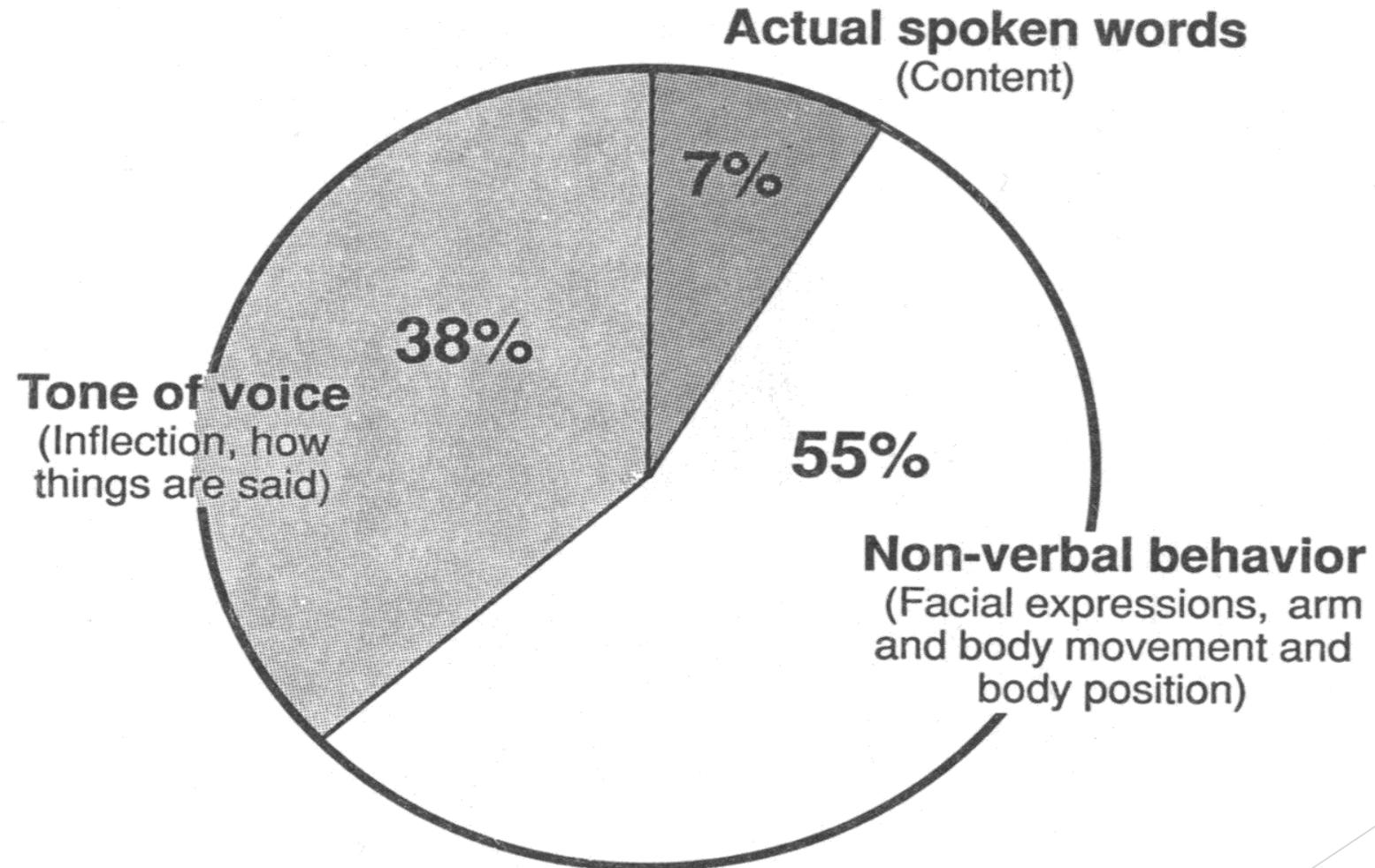
ژست

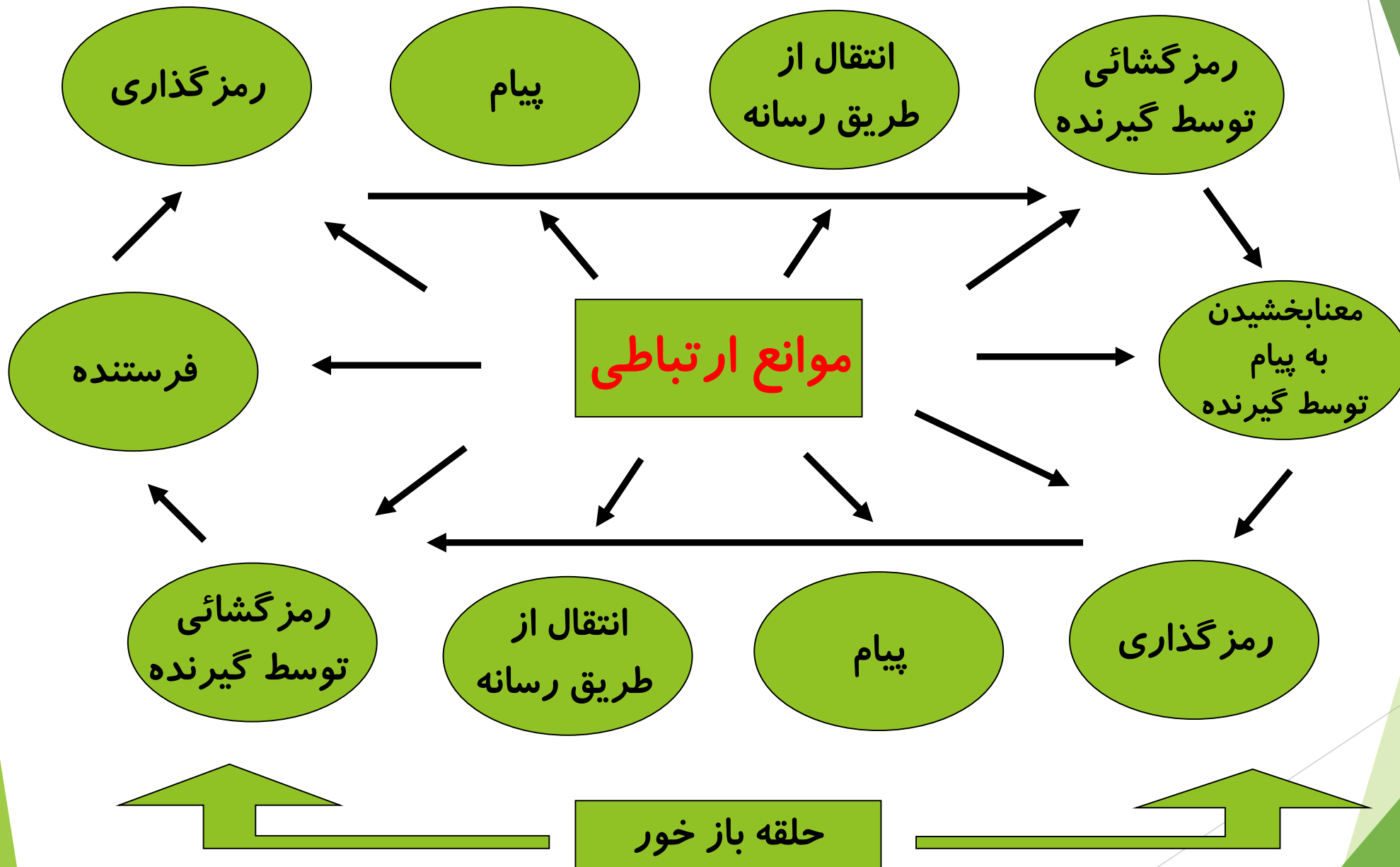
انگیزه ارتباط :

□ سطح کلان

□ سطح خرد

Total Behavior¹

عناصر کلیدی فرایند ارتباط

❖ منبع:

فردی که پیام دارد

❖ گیرنده:

فرد یا گروهی که منبع، پیام خود را آگاهانه یا ناآگاهانه به سمتشان هدف گیری می کند.

❖ پیام:

آنچه میخواهیم بیان می کنیم.

❖ کانال:

مسیر عبور پیام بین منبع و گیرنده.

❖ اختلال:

هر آنچه که در ارسال، دریافت و تفسیر درست پیام مداخله کند.

عناصر کلیدی فرآیند ارتباط

❖ رمز گذاری:

تبدیل ایده ها، آرا و عقاید به یک نماد(رمز)

❖ رمز گشایی:

استخراج ایده ها، آرا و عقاید از نمادها(رمزها)

❖ زمینه:

محیط فیزیکی - روانی ارتباط

❖ بازخورد:

واکنشهای کلامی - غیر کلامی به پیام

ارتباط بین فردی

تعریف

► نوعی تعامل رودررو و دوطرفه بین حداقل دو نفر به منظور تبادل پیامها و اطلاعات و دیدگاهها و احساسات و هیجانات که منتج به درک متقابل شود.

ارتباط دو طرفه

- ▶ سهمیم بودن فعالانه دو طرف در تبادل اطلاعات و عقاید
- ▶ مشارکت در روشن کردن اطلاعات از طریق پرسیدن سوالات
- ▶ تعامل بیشتر مراجعه کننده و ارایه دهنده خدمت که سبب درک متقابل
- ▶ میتوان فهمید که آیا برقراری ارتباط منجر به برآورده شدن نیاز شده است یا نه؟
- ▶ مؤثرتر برای حصول اطمینان از درک صحیح متقابل

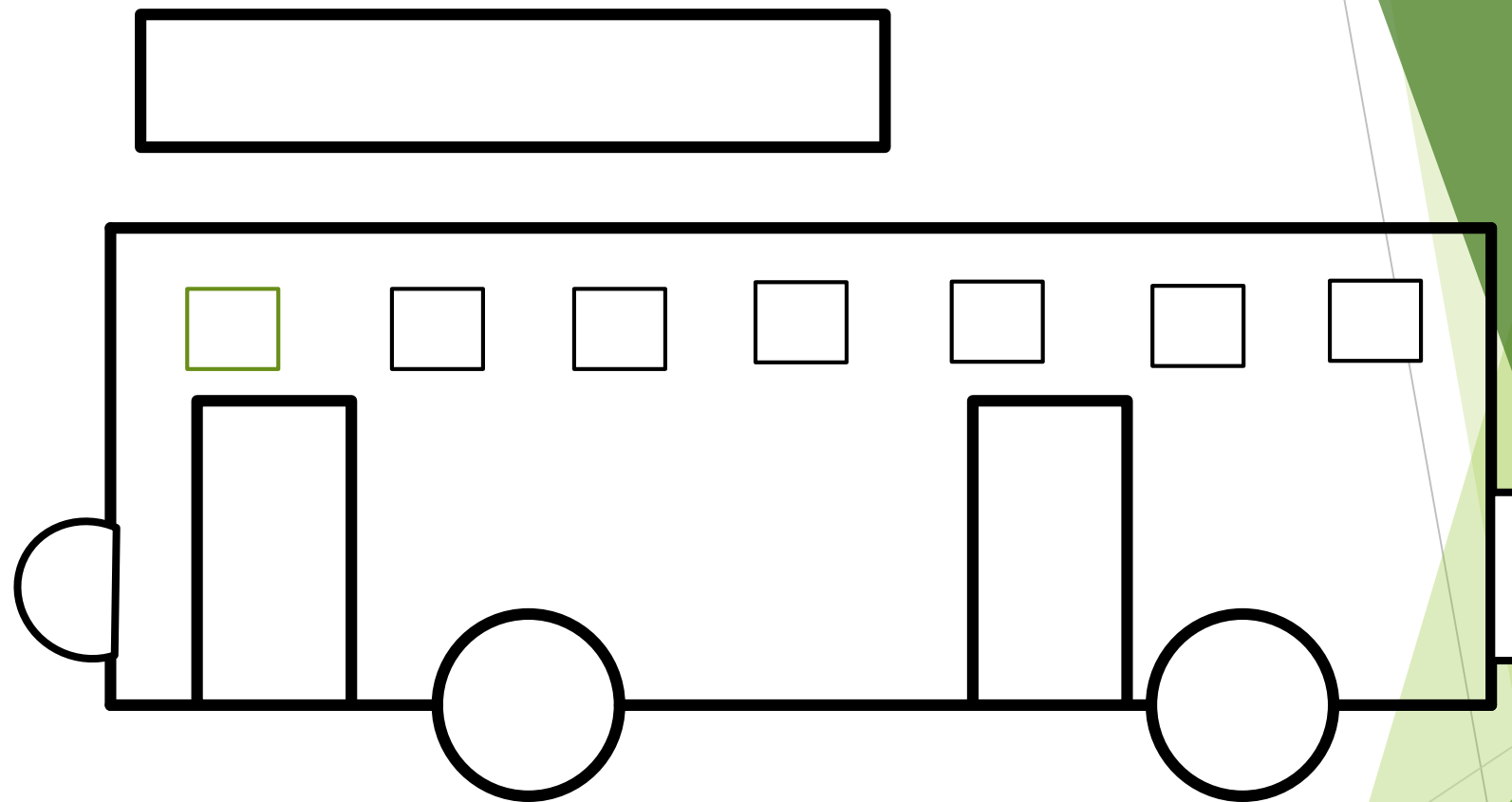

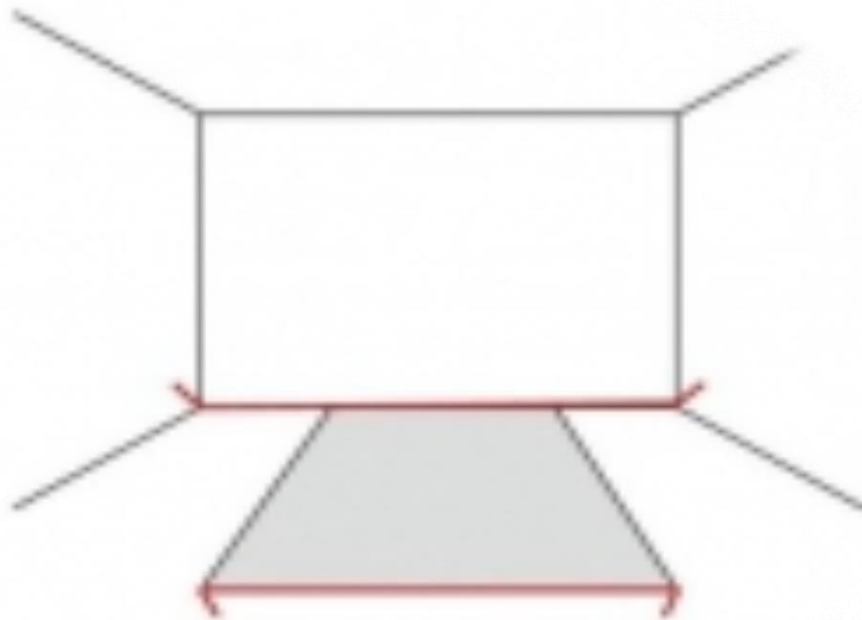
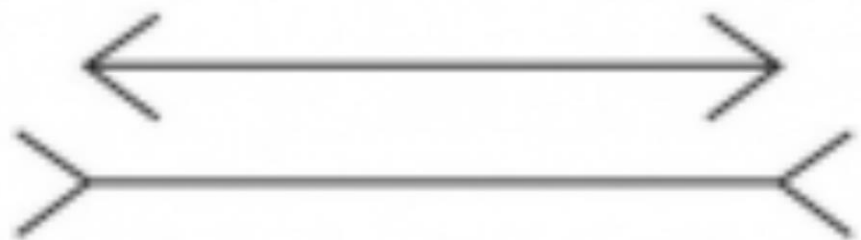
ارتباط يك طرفه

- ▶ یک نفر به صورت فعال صحبت میکند
- ▶ مراجعه کننده اطلاعات ارایه شده را به درستی دریافت کرده است یا نه؟
- ▶ غیر مؤثر برای درک درست

تمرین ۱

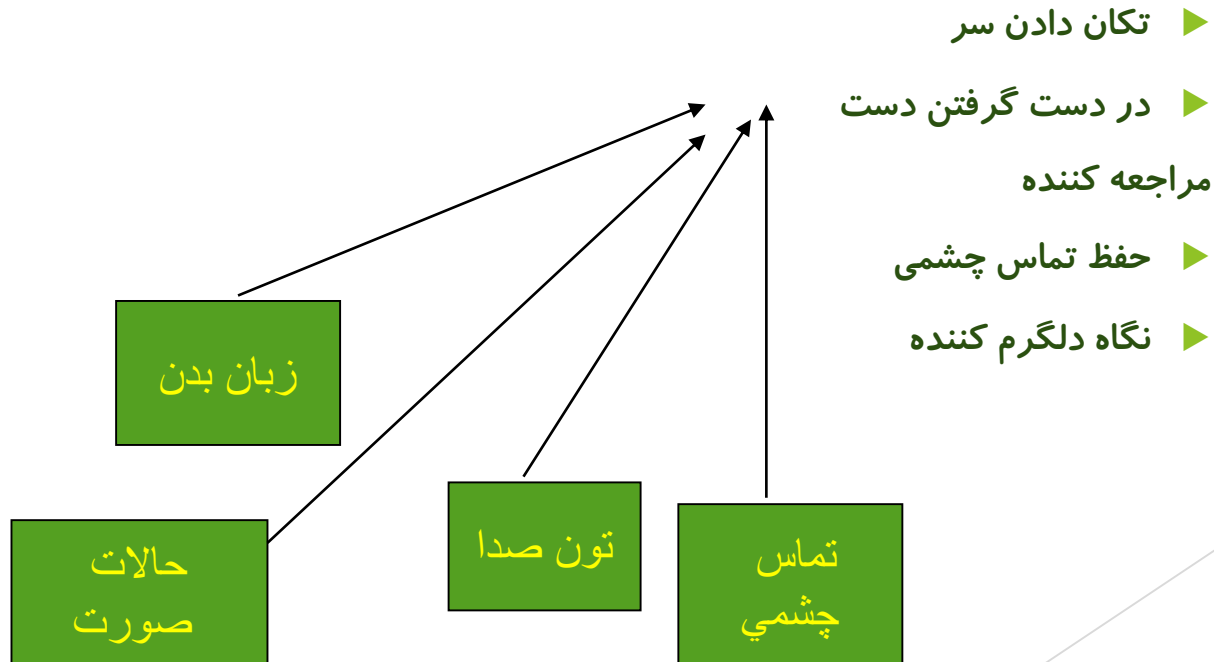

ارتباط کلامی و غیر کلامی

- ▶ ارتباط کلامی : استفاده از کلمات یا جملات برای برقراری ارتباط با مردم
- ▶ ارتباط غیر کلامی : بدون استفاده از کلمات و ارتباط با تغییرات حالات صورت و body language .

مثال:

توصیه های کلی برای بهتر کردن ارتباط کلامی

- ▶ به طور مداوم و پشت سر هم صحبت نکنید؛
- ▶ آن چه را می گوئید روشن و واضح بیان کنید؛
- ▶ با بیان جزئیات خسته کننده صحبت را به درازا نکشید؛
- ▶ بین آنچه می گوئید و تن و آهنگ صدایتان هماهنگی برقرار کنید؛
- ▶ به شنونده نگاه کنید؛
- ▶ خود را به جای شنونده گذاشته و احساس او را درک نظر بگیرید؛
- ▶ از واژه های تحکمی مانند «همیشه» و «هرگز» کمتر استفاده کنید؛
- ▶ نصیحت نکنید؛
- ▶ از کلمات و جملات مثبت و مناسب استفاده کنید.

سوالات بسته و باز

سوالات بسته : جواب بسیار کوتاه مانند بلی ، خیر ، ....

سوالات باز: برای آگاه شدن از احساسات و عقاید مراجعه کننده استفاده شده و دارای پاسخ طولانی تر. در تعیین نیازهای مراجعه کننده مؤثرتر است.

سوالات باز

- ▶ چرا میخواهید وازکتومی کنید؟
- ▶ به دوست یا همکارتان درباره استفاده از این روش چه توصیه ای دارید؟
- ▶ در حال حاضر چه احساسی دارید؟

سوالات بسته

- ▶ چند ساله هستید؟
- ▶ چند فرزند دارید؟
- ▶ آیا فرزند دیگری نمیخواهید؟
- ▶ آخرین فرزندتان چند ساله است؟

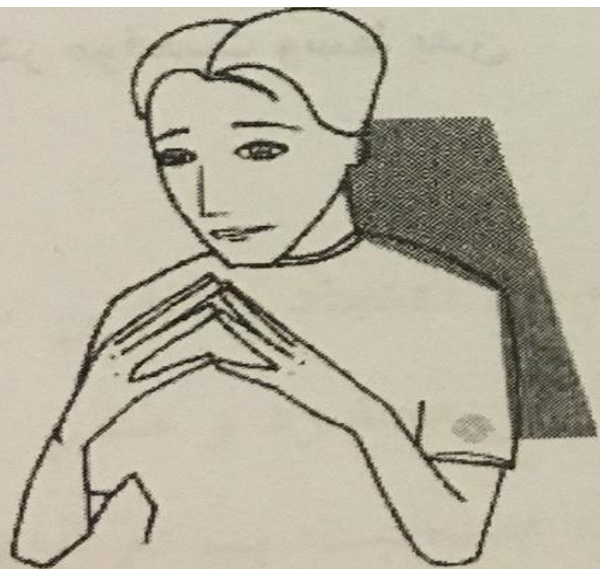

غم دل به کس نگویم که بگفت رنگ رویم
تو به صورتم نکه کن که سرایرم بدانی

«مولوی»

نمونه هایی از ارتباط غیر کلامی

1

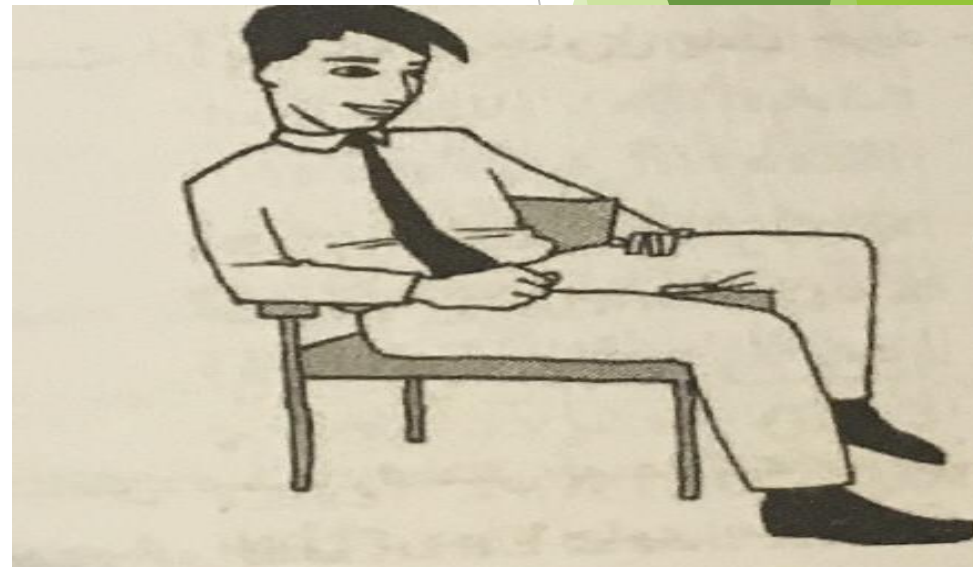
نمونه هایی از ارتباط غیر کلامی

2

3

4

نکاتی درباره اهمیت ارتباط غیر کلامی و زبان بدن

- ▶ آغاز کننده مهارت های زبان بدن؛
- ▶ تاثیر بیشتر پیام غیر کلامی نسبت به پیام های کلامی؛
- ▶ توانای انسان برای ساختن و تشخیص تعداد زیادی حالت برای چهره؛
- ▶ تاثیر ۶۰-۸۰ درصدی ارتباط غیر کلامی در دیدارهای تجاری؛
- ▶ مهارت بیشتر زنان درباره زبان بدن در مقایسه با مردان.

اصول مهم در زبان بدن

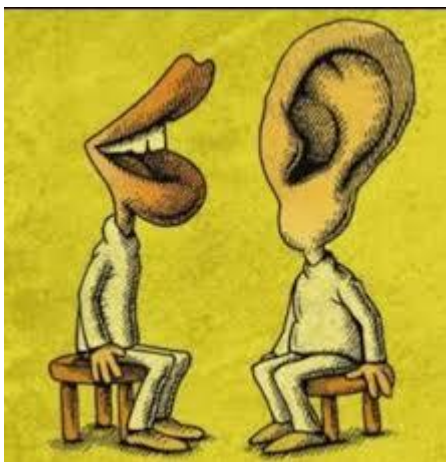
- توجه به تفاوت های فرهنگی
- مهارت کنترل زبان بدن توسط ارایه دهنده خدمت
- لزوم همخوان بودن پیام کلامی و پیام غیر کلامی

کف دست یکی از قدرتمندترین نشانه های بدن

ازمهارت های مورد نیاز برای برقراری ارتباط موثر

➤ مهارت گوش دادن فعال (Active Listening)؛

➤ مهارت های صحبت کردن (Speaking skills) و استفاده از زبان من
(I Language).

گوش دادن مؤثر *effective listening*

- ✓ برقراری ارتباط چشمی با فرد صحبت کننده
- ✓ نشان دادن علاقه به موضوع
- ✓ توجه داشتن به صحبت
- ✓ صحبت نکردن با فرد دیگر در حین گوش دادن به سخنان صحبت کننده
- ✓ پرسیدن سؤالات مرتبط
- ✓ نشان دادن همدلی با صحبت کننده
- ✓ ارائه واکنشهای مناسب
- ✓ تفسیر احساسات و هیجانات پنهان داوطلب

تمرین ۲

